

แนวทางการดำเนินงานเฝ้าระวังและสอบสวนโรคติดเชื้อไวรัสซิกา (Zika virus infection)

ตามที่กระทรวงสาธารณสุข ออกประกาศโรคติดเชื้อ Zika virus เป็นโรคติดต่อที่ต้องแจ้งความตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 เพื่อให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการป้องกันควบคุมโรคได้อย่างเต็มที่ จึงมีมาตรการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ในกลุ่มประชากร 4 กลุ่ม ดังนี้

1. หญิงตั้งครรภ์
2. ผู้ป่วยทั่วไป
3. ทารกที่มีความผิดปกติศีรษะเล็ก
4. กลุ่มอาการกิลแลง-บาร์เร (Guillain-Barre syndrome) และ ผู้ป่วยโรคทางระบบประสาทอักเสบ อื่น ๆ ภายหลังการติดเชื้อ

วัตถุประสงค์การเฝ้าระวัง

1. เพื่อเฝ้าระวังโรคติดเชื้อ Zika virus ในอำเภอปงน้ำร้อน
2. เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการควบคุม และป้องกันโรค

นิยามผู้ป่วยเข้าเกณฑ์สอบสวนโรค (Patients under investigation: PUI)

1. ผู้ป่วยหญิงตั้งครรภ์ หมายถึง

- ก. หญิงตั้งครรภ์ที่มีผื่น (maculopapular rash) และมีอาการอย่างน้อย 1 ใน 3 อาการ ดังนี้ ไข้ ปวดข้อ ตาแดง หรือ
- ข. หญิงตั้งครรภ์ที่มีไข้ (fever) และมีอาการอย่างน้อย 2 ใน 3 อาการ ดังนี้ ปวดศีรษะ ปวดข้อ ตาแดง หรือ
- ค. หญิงตั้งครรภ์ที่มีผื่น (maculopapular rash) ที่อาศัยอยู่หรือมีประวัติเดินทางเข้าไปในตำบลที่พบผู้ป่วยยืนยัน และยังคงอยู่ในระยะเวลาควบคุมโรค

2. ผู้ป่วยทั่วไป หมายถึง

2.1 ผู้ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป มีอาการดังนี้

- ก. มีผื่น (maculopapular rash) ร่วมกับอาการอย่างน้อย 1 ใน 3 อาการ ดังนี้ ไข้ ปวดข้อ ตาแดง หรือ
- ข. ไข้ (fever) ร่วมกับอาการอย่างน้อย 2 ใน 3 อาการ ดังนี้ ปวดศีรษะ ปวดข้อ ตาแดงหรือ
- ค. มีผื่น (maculopapular rash) ที่อาศัยอยู่หรือมีประวัติเดินทางเข้าไปในตำบลที่พบผู้ป่วยยืนยันและยังคงอยู่ในระยะเวลาควบคุมโรค

2.2 ผู้ที่มีอายุน้อยกว่า 15 ปี

- ก. ผู้ป่วยรายเดียวที่พบทั้ง 3 อาการ ได้แก่ ไข้ ผื่น (maculopapular rash) และตาแดง หรือ
- ข. ผู้ป่วยที่กลุ่มก้อนตั้งแต่สองรายขึ้นไปที่มีอาการ ดังนี้ 1) มีผื่น ร่วมกับ อาการอย่างน้อย 1 ใน 3 อาการ ดังนี้ ไข้ ปวดข้อ ตาแดง หรือ 2) ไข้ ร่วมกับ อาการอย่างน้อย 2 ใน 3 อาการ ดังนี้ ปวดศีรษะ ปวดข้อ ตาแดง
- ค. มีผื่น (maculopapular rash) ที่อาศัยอยู่หรือมีประวัติเดินทางเข้าไปในตำบลที่พบผู้ป่วยยืนยันและยังคงอยู่ในระยะเวลาควบคุมโรค

หมายเหตุ กลุ่มก้อน หมายถึง พบผู้ป่วยที่มาด้วยอาการ ข. 1) หรือ 2) ตั้งแต่ 2 รายขึ้นไปใน 2 สัปดาห์ ในหมู่บ้าน ชุมชน โรงเรียน หรือที่ทำงานเดียวกัน หรือหากิจกรรมในสถานที่เดียวกัน

3. ทารกที่มีศีรษะเล็ก (Neonatal Microcephaly) หมายถึง

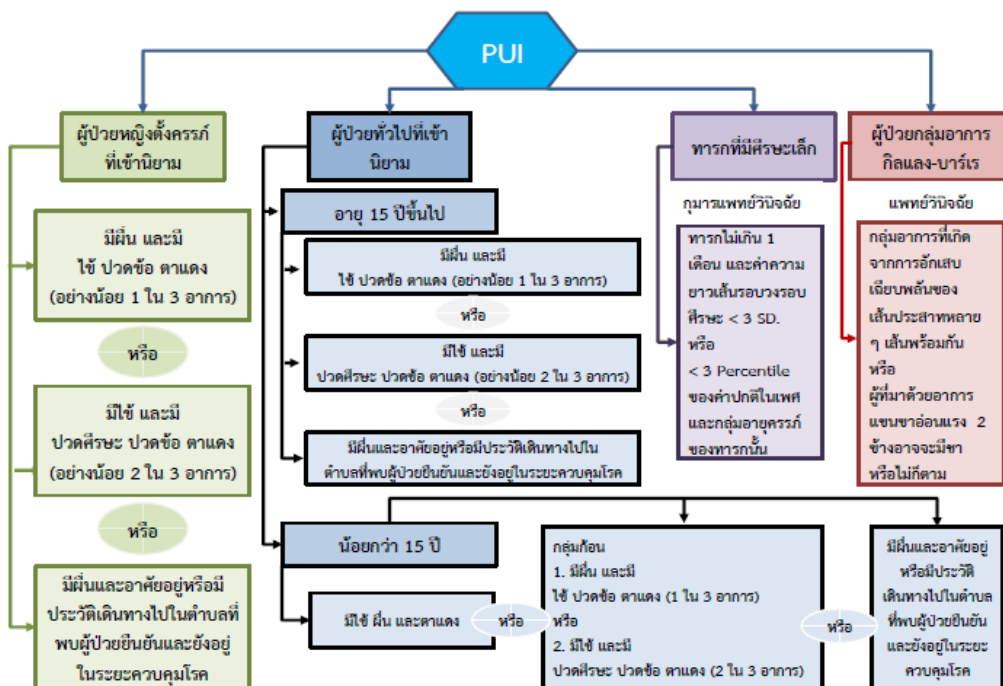
ทารกที่คลอดมาไม่เกิน 1 เดือน และวัดรอบศีรษะแล้วมีค่าความยาวเส้นรอบวงต่ำกว่า 3 Percentile ของค่าปกติ ในเพศและกลุ่มอายุครรภ์ของทารกนั้น (Fenton curve) โดยกุมารแพทย์เป็นผู้วินิจฉัย

4. ผู้ป่วยกลุ่มอาการกิลแลง-บาร์เร (Guillain-Barre syndrome) ผู้ป่วยโรคทางระบบประสาทอักเสบอื่นๆ

ภายหลังการติดเชื้อ หมายถึง กลุ่มอาการที่เกิดจากการอักเสบเฉียบพลันของเส้นประสาทหลาย ๆ เส้นพร้อมกัน demyelinating polyradiculoneuropathy จนก่อให้เกิดอาการกล้ามเนื้ออ่อนแรงเฉียบพลัน ซึ่งในรายที่รุนแรงอาจถึงขั้นเป็นอัมพาต และอาจต้องใช้เครื่องช่วยหายใจ หรือ ผู้ที่มาด้วยอาการแขนขาอ่อนแรง 2 ข้างอาจจะมีขาหรือมือกักตาม ทั้งนี้อาจจะหายใจไม่ได้เมื่ออาการรุนแรงมากขึ้น โดยแพทย์เป็นผู้วินิจฉัย

หมายเหตุ ในกรณีที่ผู้ป่วยเข้าเกณฑ์สอบสวนโรค (PUI) ในกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2 หากทราบสาเหตุของการป่วยที่ได้รับการยืนยันจากห้องปฏิบัติการ (ยกเว้น โรคในกลุ่มฟลาวิไวรัส (Flavivirus) เช่น Dengue fever, Chikungunya เป็นต้น) ไม่ต้องรายงานตามระบบเฝ้าระวังโรคติดเชื้อไวรัสซิกา

รูปที่ 1 นิยามผู้ป่วยเข้าเกณฑ์สอบสวนโรค (Patients under investigation: PUI)

การจำแนกผู้ป่วย

ผู้ป่วยสงสัย (Suspected case) หมายถึง ผู้ป่วยเข้าเกณฑ์สอบสวนโรค (PUI) ที่ไม่ได้เก็บตัวอย่างส่งตรวจหรือเก็บใน เวลาที่ไม่เหมาะสม ร่วมกับมีวันเริ่มป่วย ภายใน 2 สัปดาห์ ก่อนหรือหลัง วันเริ่มป่วยของผู้ป่วยยืนยัน และอยู่ใน หมู่บ้าน ชุมชน โรงเรียน หรือที่ทำงานเดียวกัน หรือทำกิจกรรมในสถานที่เดียวกัน

ผู้ป่วยยืนยัน (Confirmed case) หมายถึง ผู้ป่วยเข้าเกณฑ์สอบสวนโรค (PUI) หรือผู้ที่มีอาการไข้ หรือ ผื่น ที่มีผล ตรวจทางห้องปฏิบัติการยืนยันพบสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัสซิกาในเลือด หรือในปัสสาวะ หรือสารคัดหลั่งใน ร่างกาย โดยวิธี PCR สำหรับกรณีทารกที่มีศีรษะเล็กผิดปกติ ต้องตรวจพบภูมิคุ้มกันที่จำเพาะต่อเชื้อไวรัสซิกา (ZIKV IgM) หรือมี seroconversion ของ Zika virus IgG

ผู้ที่ติดเชื้อไม่แสดงอาการ (Asymptomatic infection) หมายถึง ผู้สัมผัสหรือหญิงตั้งครรภ์ที่ไม่แสดงอาการป่วย และ มีผลตรวจทางห้องปฏิบัติการยืนยันพบสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัสซิกา ในเลือด หรือ ในปัสสาวะ หรือ สารคัดหลั่ง ในร่างกาย โดยวิธี PCR

เมื่อพบผู้เข้าได้กับนิยามผู้ป่วยเข้าเกณฑ์สอบสวนโรค (PUI) ในโรงพยาบาล

ทุกหน่วยงาน เช่น OPD ER IPD ที่พบผู้ป่วยเข้าเกณฑ์สอบสวนโรค (PUI) ต้องแจ้งทีม SRRTสอบสวนโรค ภายใน 24 ชั่วโมง หลังพบผู้ป่วยเข้าเกณฑ์สอบสวนโรค ผู้ป่วยสงสัย ผู้ป่วยยืนยัน หรือผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ ตามแบบสอบสวนโรคเฉพาะรายของกรมควบคุมโรค และทีมSRRT แจ้งไปยังผู้อำนวยการโรงพยาบาลป็น้ำร้อน และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ตามลำดับ

การเตรียมตัวอย่างส่งตรวจ ทางห้องปฏิบัติการส่วนกลาง

ผู้ป่วยเข้าเกณฑ์สอบสวนโรค (PUI) ทุกราย เมื่อต้องการส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ ให้ประสานการส่งตรวจผ่านงานควบคุมโรคติดต่อ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี ก่อนทุกครั้ง เนื่องจากมีงบประมาณการส่งตรวจรองรับ หากไม่ประสานงานก่อนจะโรงพยาบาลจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง โดยมีแนวทางการเก็บและส่งตัวอย่างตรวจทางห้องปฏิบัติการ เพื่อยืนยันผลการวินิจฉัย ที่จะระบุถึงสาเหตุของผู้ป่วยเข้าเกณฑ์สอบสวนโรค (PUI) ดังกล่าว และเพื่อเป็นการเฝ้าระวังโรคติดเชื้อ Zika virus โดยปฏิบัติดังนี้

1. ผู้ป่วยที่จะเก็บตัวอย่างส่งตรวจ ขอให้โรงพยาบาล หรือ ทีมสอบสวนโรค ดำเนินการดังนี้

กรณีหญิงตั้งครรภ์ที่เข้านิยาม PUI/ ผู้ป่วยทั่วไปที่เข้านิยาม PUI/ ทารกที่มีความผิดปกติศีรษะเล็กที่เข้านิยาม PUI /ผู้ป่วยกลุ่มอาการกิลแลง-บาร์เร (Guillain-Barre syndrome) หรือ ผู้ป่วยโรคทางระบบประสาทอักเสบอื่น ๆ ภายหลังจากติดเชื้อ ให้เก็บตัวอย่าง **ทุกราย**

2. การเก็บตัวอย่าง

2.1 ผู้ป่วยหญิงตั้งครรภ์ที่เข้านิยาม PUI

ก. หากพบหญิงตั้งครรภ์มีอาการป่วยไม่ว่าป่วยมาแล้วนานเท่าไรก็ตาม ให้เก็บเลือด (plasma) เพื่อส่งตรวจหาสารพันธุกรรมของไวรัส Zika โดยวิธี RT-PCR

ข. สำหรับหญิงตั้งครรภ์ที่มีอาการป่วยไม่เกิน 1 เดือนนับจากวันเริ่มป่วย หรือไม่ทราบวันเริ่มป่วย ให้เก็บปัสสาวะ เพื่อส่งตรวจหาสารพันธุกรรมของไวรัส Zika โดยวิธี RT-PCR

2.2 ผู้ป่วยทั่วไปที่เข้านิยาม PUI

ก. หากพบผู้ป่วยที่มีอาการป่วยในระยะ 5 วันแรกนับจากวันเริ่มป่วย เก็บเลือด (plasma) และปัสสาวะ (urine) เพื่อส่งตรวจหาสารพันธุกรรมของไวรัส Zika โดยวิธี RT-PCR

ข. หากพบผู้ป่วยในช่วงระยะเวลามากกว่า 5 วัน -1 เดือนนับจากวันเริ่มป่วย หรือไม่ทราบวันเริ่มป่วย ให้เก็บปัสสาวะ เพื่อส่งตรวจหาสารพันธุกรรมของไวรัส Zika โดยวิธี RT-PCR

2.3 ทารกแรกเกิด อายุไม่เกิน 1 เดือนหลังคลอด ที่พบความผิดปกติศีรษะเล็ก (Microcephaly)

ก. เก็บตัวอย่าง Plasma ครั้งที่หนึ่งทั้งของมารดาและทารกเพื่อส่งตรวจภูมิคุ้มกันชนิด IgM (ZIKV IgM) และหาก IgM ให้ผลลบ ให้เก็บ Plasma ครั้งที่สองเฉพาะของทารกอีกครั้งในอีก 3-4 สัปดาห์ เพื่อตรวจภูมิคุ้มกันชนิด IgG (ZIKV IgG) โดยที่จะต้องโทรแจ้งงานควบคุมโรคสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดก่อนทุกครั้งที่จะส่งตรวจ IgM หรือ IgG และ

ข. เก็บตัวอย่างปัสสาวะ ของทั้งมารดาและทารก เพื่อส่งตรวจหาสารพันธุกรรมของไวรัส Zika โดย วิธี RT-PCR

2.4 ผู้ป่วยกลุ่มอาการกิลแลง-บาร์เร (Guillain-Barre syndrome) และ ผู้ป่วยโรคทางระบบประสาทอักเสบอื่น ๆ ภายหลังจากติดเชื้อ

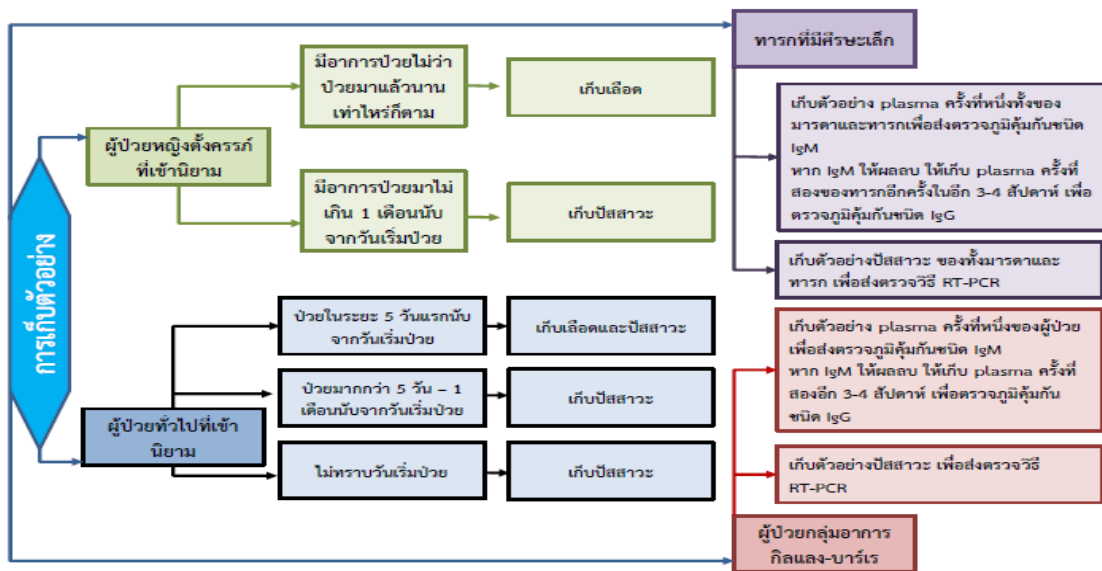
ก. เก็บตัวอย่าง Plasma ครั้งที่หนึ่งของผู้ป่วยเพื่อส่งตรวจภูมิคุ้มกันชนิด IgM (ZIKV IgM) และหาก IgM ให้ผลลบ ให้เก็บPlasma ครั้งที่สองอีก 3-4 สัปดาห์ เพื่อตรวจภูมิคุ้มกันชนิด IgG (ZIKV IgG) และ

ข. เก็บตัวอย่างปัสสาวะ เพื่อส่งตรวจหาสารพันธุกรรมของไวรัส Zika โดยวิธี RT-PCR

หมายเหตุ

1. การตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อไวรัสซิกาในหญิงตั้งครรภ์ ไม่จำกัดแค่ 5 วันแรก หลังเริ่มมีอาการเหมือนในผู้ป่วยทั่วไป เนื่องจากพบหญิงตั้งครรภ์บางรายที่ยังคงสามารถตรวจพบสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัสซิกาอยู่เป็นเวลานานกว่าหนึ่งเดือน ซึ่งตรงกับข้อมูลที่มีการตีพิมพ์ในต่างประเทศที่พบหญิงตั้งครรภ์บางรายที่สามารถตรวจพบสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัสซิกาอยู่ในกระแสเลือดเป็นเวลานาน (2,3)
2. การตรวจเชื้อ Zika virus เพื่อตรวจระดับ IgM antibodies นั้น มีโอกาสสูงมากที่จะให้ผลบวกปลอม เนื่องจากสามารถเกิด cross-reactivity กับเชื้อไวรัสเดงกีทั้ง 4 ชนิด และเชื้อไวรัสในกลุ่ม flaviviruses ได้ เช่น เชื้อไวรัสไข้สมองอักเสบเจอี ไวรัสไข้เหลือง เชื้อไวรัสเวสต์ไนล์ โดยเฉพาะกรณีที่เป็นการติดเชื้อทุติยภูมิของฟลาวิไวรัส (secondary flavivirus infection) แต่ในกลุ่มทารกแรกเกิด (ที่มีความผิดปกติศีรษะเล็ก) สามารถใช้วิธี IgM ได้ เนื่องจากโอกาสที่จะพบผลบวกปลอมดังกล่าวค่อนข้างน้อย เนื่องจากกลุ่มนี้เป็นการติดเชื้อครั้งแรกของ flavivirus (primary flavivirus infection)

รูปที่ 2 แนวทางการเตรียมตัวอย่างส่งตรวจ ทางห้องปฏิบัติการส่วนกลาง

หมายเหตุ ก่อนเก็บตัวอย่างส่งตรวจทุกประเภท ให้โทรประสานกับงานควบคุมโรคสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี ก่อนทุกครั้ง โดยเฉพาะกรณีของ microcephaly & GBS ให้โทรทุกครั้งที่จะเก็บเลือดในแต่ละครั้ง

3. วิธีเก็บตัวอย่าง

3.1 Plasma (พลาสมา) ให้เจาะเลือดใส่หลอด EDTA ประมาณ 5 มิลลิลิตร ปั่นแยกเอาน้ำเหลือง พลาสมา ใส่หลอดพลาสติกเล็ก แบ่งเป็น 2 หลอด หลอดละไม่ต่ำกว่า 0.5 มิลลิลิตร ติดฉลากชื่อ-สกุล อายุ ชนิด ตัวอย่าง และวันที่เก็บตัวอย่าง

3.2 Urine (ปัสสาวะ) ให้เก็บตัวอย่างปัสสาวะ ไม่ต่ำกว่า 30 มิลลิลิตร บรรจุในกระปุกพลาสติกสะอาด หรือหลอดเชื้อ แบ่งเป็น 2 กระปุก กระปุกละ 10-15 มิลลิลิตร ปิดฝาให้แน่น และ sealed ขอบฝาด้วยพาราฟฟิน หรือ เทปกาว ใส่ถุงพลาสติก หรือถุงซิปล็อก อีก 2 ชั้น แยกเป็นรายบุคคล ติดฉลากชื่อ-สกุล อายุ ชนิดตัวอย่าง และวันที่เก็บตัวอย่าง

ห้าม ใส่กระปุกปัสสาวะของผู้ป่วยหลายคนในถุงเดียวกัน

3.3 Saliva (น้ำลาย) ให้บ้วนใส่กระปุก sterile ปริมาณ 1 – 5 มิลลิลิตร ให้เก็บในช่วงแรกของการป่วย ไม่เกิน 7 วันหลังเริ่มป่วย และเก็บในกรณีที่ไม่สามารถเก็บเลือดได้ หรือในกรณีหญิงตั้งครรภ์ ที่สงสัยมาก

3.4 CSF (น้ำไขสันหลัง) เก็บใส่ภาชนะปลอดเชื้อ ปริมาณ 1 – 5 มิลลิลิตร เก็บส่งตรวจในกรณีที่แพทย์ สงสัยเยื่อหุ้มสมองหรือสมองอักเสบจากเชื้อไวรัสซิกา

3.5 สารคัดหลั่งอื่น ๆ เช่น น้ำคร่ำ รก ให้เก็บตัวอย่างตามข้อแนะนำเพิ่มเติมของแนวทางราชวิทยาลัยสูติ นรีแพทย์ฯ

4. การนำส่งตัวอย่าง

เมื่อเก็บ Plasma, Urine หรือ Saliva ส่งตรวจให้นำหลอดบรรจุตัวอย่างใส่ถุงพลาสติก แช่ในกระติกที่มี ice pack หรือน้ำแข็ง กรณีที่มีตัวอย่างจากผู้ป่วยหลายราย ให้แยกถุงพลาสติก 1 ถุง ต่อ 1 ราย ส่งพร้อมใบนำส่งที่กรอกข้อความอย่างชัดเจน และแนบแบบสอบถามโรค zika และแบบส่งตัวอย่างตรวจโรคไข้เลือดออก ไข้เด็งกี ไข้ซิกุนกุนยา ภายใน 24 ชั่วโมง แล้วนำส่งตามแนวทางที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรีแจ้งไว้ โดยทั่วไป ส่งตรวจที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 6 ชลบุรี โดยส่งตัวอย่างที่งานควบคุมโรคสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี จากนั้นเจ้าหน้าที่จะรวบรวมส่งต่อให้

5. ค่าใช้จ่ายในการตรวจวินิจฉัย

สำหรับค่าใช้จ่ายในการตรวจหาเชื้อ Zika virus จากผู้ที่เข้าได้กับนิยามผู้ป่วยเข้าเกณฑ์สอบสวนโรค (PUI) ให้แจ้งไปยัง งานควบคุมโรคติดต่อสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรีก่อนการนำส่งเสมอ เนื่องจากจะมีงบประมาณจากสำนักควบคุมโรคติดต่อที่ 6 ชลบุรี รองรับอยู่ แต่ถ้าหน่วยงานที่ไม่ได้แจ้งผ่านสสจ. สถานที่รับตรวจจะเรียกเก็บค่าใช้จ่ายจากหน่วยงานผู้ส่งโดยตรง

ผู้ประสานงานการส่งตรวจของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี

งานควบคุมโรคติดต่อ คุณศุภกร จุฑาจันทร์ โทร 089-4998197

เอกสารอ้างอิง

1. แนวทางการดำเนินงานเฝ้าระวังและสอบสวนโรคติดเชื้อไวรัสซิกา (Zika virus infection)
พจนาน ศิริอารยาภรณ์ โรม บัวทอง เสาวพัทธ์ อ้นจ้อย และอาทิตยา วงศ์คามา
สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

แบบสอบถามผู้ป่วยเข้าเกณฑ์สอบสวนโรคติดเชื้อไวรัสซิกา

1. ข้อมูลทั่วไป PUI ไข่ออกผื่น PUI หญิงตั้งครรภ์ PUI ทารกศีรษะเล็ก PUI GBS

ชื่อ.....นามสกุล..... เพศ ชาย หญิง อายุ.....ปี.....เดือน
อาชีพ(OCC)..... ลักษณะงานที่ทำ(OCC2)..... โรคประจำตัว(UD)..... โทร.....
ที่อยู่ขณะป่วย บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
โรงเรียน/สถานที่ทำงาน..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ประวัติเดินทางก่อนป่วย 14 วัน และหลังป่วย 5 วัน (นอกเหนือจากโรงเรียนและที่ทำงาน)

- (1) สถานที่..... วันที่เดินทาง.....
(2) สถานที่..... วันที่เดินทาง.....
(3) สถานที่..... วันที่เดินทาง.....

จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่อยู่จริง..... คน ผู้ที่มีอาการไข้/ผื่น จำนวน..... คน (ระบุ)

- (1) ชื่อ..... ความเกี่ยวข้อง ..... วันที่มีอาการ.....
(2) ชื่อ..... ความเกี่ยวข้อง ..... วันที่มีอาการ.....

2. อาการและอาการแสดง

วันเริ่มป่วยของอาการแรก (ONSET) วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

1) ผื่น (RASH) 1 มี 2 ไม่มี วันเริ่มออกผื่น ...../...../.....

- ชนิดผื่น ..... -ระยะเวลาของผื่น.....วัน

-บริเวณที่พบผื่น (ใส่ตัวเลขเรียงลำดับก่อน-หลัง) ใบหน้า ไพร้ม แขน ขา ลำตัว อื่น ๆ.....

2) ไข้ (FEVER) 1 มี 2 ไม่มี วันเริ่มมีไข้ ...../...../.....

3) ตาแดง (CONJ) 1 มี 2 ไม่มี วันเริ่มตาแดง ...../...../.....

4) ปวดข้อ (ARTHRI) 1 มี 2 ไม่มี วันเริ่มปวดข้อ...../...../.....

5) ข้อบวม/แดง/ร้อน (JTSWE) 1 มี 2 ไม่มี วันเริ่มข้อบวม/แดง/ร้อน ...../...../.....

6) ต่อม้ำเหลืองโต (LYMP) 1 มี 2 ไม่มี ตำแหน่งที่ต่อม้ำเหลืองโต.....

7) ปวดกล้ามเนื้อ (MYAL) 1 มี 2 ไม่มี

8) ปวดศีรษะ (HEADAC) 1 มี 2 ไม่มี

9) อ่อนเพลีย (FATIO) 1 มี 2 ไม่มี

10) กลุ่มอาการทางเดินหายใจส่วนบน (URI) 1 มี 2 ไม่มี

11) กลุ่มอาการกิลแลง-บาร์เร (GBS) 1 มี 2 ไม่มี

12) อื่น ๆ ระบุ.....

**ข้อ 13) และ 14) ตอบเฉพาะกลุ่มหญิงตั้งครรภ์

13) คลอดทารกแรกเกิดศีรษะเล็ก (BABYMICRO) 1 มี 2 ไม่มี 3 ยังไม่ทราบ

14) ทารกในครรภ์ศีรษะเล็ก (FETUSMICRO) 1 มี 2 ไม่มี 3 ยังไม่ทราบ

ต่อหน้า 2 แก้วไขล่าสุด กรกฎาคม 2559

กรุณาส่งสำเนากระดาษตรวจทาง email: zikaboe@gmail.com หรือ Fax: 02-591-8579 เพื่อเป็นหลักฐานการสนับสนุนค่าตรวจ Lab

3. ปัจจัยเสี่ยงในช่วง 14 วันก่อนเริ่มป่วย

- 1) สัมผัสผู้ป่วยไข่ออกผื่นก่อนป่วย (RISK1) 1ใช่ 2ไม่ใช่
- 2) ไปทำงานกับคนที่มีอาการไข้ ออกผื่น (RISK2) 1ใช่ 2ไม่ใช่
- 3) มีคนในครอบครัว มีอาการไข้ ออกผื่น (RISK3) 1ใช่ 2ไม่ใช่
- 4) ทานเดินทางไปในพื้นที่ที่มีประวัติเสี่ยงโรคชิก้า (RISK4) 1ใช่ 2ไม่ใช่
- 5) บ้านอยู่ในละแวกบ้านผู้ป่วยสงสัย/ยืนยันโรคชิก้า (RISK5) 1ใช่ 2ไม่ใช่

โดยอยู่ในรัศมี [1] 1. 0 - 25 เมตร [2] 26 - 50 เมตร [3] 51 - 100 เมตร [4] เกิน 100 เมตร

4. การเก็บตัวอย่างตรวจ Zika

การส่งตรวจ	ระบุวันที่หากมีการส่งตัวอย่างตรวจ	ไม่ส่ง
1) Zika PCR จากปัสสาวะ (ZURIDATE)	...../...../.....	☐ ไม่ส่ง
2) Zika PCR จากเลือด (ZPCRDATE)	...../...../.....	☐ ไม่ส่ง
3) Zika PCR ตัวอย่างอื่นๆ (OTHPCR) โปรดระบุ.....	...../...../.....	☐ ไม่ส่ง
4) Zika IgM (ZlgMDATE) เฉพาะเด็กทารก และ GBS	...../...../.....	☐ ไม่ส่ง
5) Zika IgG (ZlgGDATE) เฉพาะเด็กหัวเล็กที่ Zika IgM negative	...../...../.....	☐ ไม่ส่ง

5. สรุปผลการสอบสวน

1) สรุปผู้ป่วย (CASE) 1PUI 2Suspected 3Confirmed 4Asymptomatic infection

2) วันที่ยืนยันการติดเชื้อ เฉพาะกรณีผู้ป่วยยืนยันหรือติดเชื้อไม่มีอาการ (CONFDATE) ...../...../.....

3) ที่มาของผู้ป่วย (TYPE) 1มารับการรักษา 2หญิงตั้งครรภ์ที่มาฝากครรภ์
 3ค้นหาย้อนหลังจากโรงพยาบาล 4ผู้สัมผัส (กรณีตอบข้อ 4 โปรดระบุ)

เป็นผู้สัมผัสของผู้ป่วยยืนยัน ชื่อ.....

4.1ผู้สัมผัสร่วมบ้าน 4.2ผู้สัมผัสร่วมโรงเรียน/ที่ทำงาน 4.3ผู้ที่อยู่ในรัศมี 100 เมตร

4.4ผู้ที่ยอยู่นอกรัศมี 100 เมตร 4.5หญิงตั้งครรภ์ในพื้นที่เป้าหมาย 4.6หญิงตั้งครรภ์นอกพื้นที่เป้าหมาย

4.7อื่น ๆ ระบุ.....

6. เฉพาะหญิงวัยเจริญพันธุ์ให้ถามเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

- 1) ตั้งครรภ์หรือไม่ (PREG) 1ใช่   2ไม่ใช่   3ไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ
- 2) เดือนที่กำหนดคลอด (DELIVER) ...../..... ระบุเดือน/ปี
- 3) อายุครรภ์เมื่อพบครั้งแรก (GAMEET) ..... สัปดาห์
- 4) อายุครรภ์เมื่อพบหรือสงสัยว่าติดเชื้อ (GAINFECT) ..... สัปดาห์
- 5) ผลการตั้งครรภ์ (PREGOUT) 1คลอดทารกปกติ 2คลอดทารกผิดปกติ 3ทารกเสียชีวิตเมื่อแรกเกิด
 4ทารกตายในครรภ์ (GA 28 wkเป็นต้นไป)
 5แท้งบุตร (GAN้อยกว่า 28 wk)
 6ยังไม่คลอด

ชื่อผู้สอบสวน..... ตำแหน่ง.....
ที่ทำงาน..... วันที่สอบสวน.....
โทรศัพท์.....

แบบส่งตัวอย่างตรวจโรคไข้เลือดออก ไข้เดงกี ไข้ซิกนุงุนยา

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000 โทรศัพท์ 0-2951-0000 โทรสาร 0-2951-2153

ชื่อ-สกุลผู้ป่วย ..... เพศ ชาย หญิง

อายุ ..... ปี ..... เดือน ..... วัน

ที่อยู่เลขที่ ..... หมู่ที่ ..... ถนน ..... ตำบล.....อำเภอ/เขต .....

จังหวัด ..... โทรศัพท์.....

วัน/เดือน/ปี ที่เริ่มป่วย..... วัน/เดือน/ปี ที่รับไว้ ..... วัน/เดือน/ปี ที่จำหน่าย.....

รับการรักษาที่ ร.พ..... อำเภอ.....จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์..... H.N. ....

แพทย์ผู้รักษา.....

ประวัติการเดินทางในระยะเวลา 14 วันก่อนป่วย วัน/เดือน/ปี .....ตำบล .....

อำเภอ.....จังหวัด.....

การวินิจฉัย : DHF grade 1 DHF grade 2 DHF grade 3 DHF grade 4 ไข้เดงกี DF
 ไข้ซิกนุงุนยา อื่นๆ (ระบุ).....

อาการและการตรวจพบ :

1. ไข้ วัน/เดือน/ปี ที่เริ่มเป็นไข้ .....อุณหภูมิสูงสุด.....0ซ วัน/เดือน/ปี ที่ไขลด.....

2. อาการเลือดออก

2.1 Tourniquet ไม่ได้ทำ positive.....จุด/Inch2 negative (วัน/เดือน/ปี ที่ทำ.....)

2.2 อาการเลือดออกที่ผิวหนัง petechiae ecchymoses ไม่มี

2.3 เลือดกำเดาออก 2.4 เลือดออกจากเหงือก 2.5 อาเจียนเป็นเลือด

2.6 ถ่ายเป็นเลือด 2.7 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3. ตับ โต ขนาด.....ซม. คลำไม่พบ กดเจ็บ

4. อาการช็อค ไม่มี มี มือเท้าเย็น กระสับกระส่าย (วัน/เดือน/ปี.....)

ชีพจร.....ครั้ง/นาที แรงดันเลือดตัวบน ต่ำสุด.....มม. ปรอท

5. ปวดข้อ 6. มีข้อบวม 7. ปวดกล้ามเนื้อ 8. มีผื่นแดง 9. ตาแดง

10. ตรวจร่างกาย พบ ascitis มี ไม่มี (fluid thrill, shifting dulness)

11. อาการและการแสดงอื่นๆ (Unusual manifestation) ตัว/ตา เหลือง ไม่รู้สึกตัว

ชัก Renal failure อื่นๆ (ระบุ).....

การปฏิบัติทางห้องปฏิบัติการ

Platelet counts แกรับ...../ลบ.มม. สูงสุด...../ลบ.มม. ต่ำสุด...../ลบ.มม.

Hematocrit แกรับ.....% สูงสุด.....% ต่ำสุด.....%

โปรดระบุรายการที่ต้องการส่งตรวจ

โรคไข้เลือดออก วิธี ELISA IgM&IgG

วิธี RT-PCR จำแนกซีโรทัยป์

วิธี Real Time RT-PCR จำแนกซีโรทัยป์

โรคไข้ซิกนุงunya วิธี ELISA IgM วิธี RT-PCR

วัน/เดือน/ปี ที่เจาะเลือด หมายเลขวิเคราะห์ (NIH no.)

ครั้งที่ 1 ...../...../.....

ครั้งที่ 2 ...../...../.....

ครั้งที่ 3 ...../...../.....

ชื่อและที่อยู่ของผู้ต้องการให้ส่งผล

ชื่อ-สกุล .....

ที่อยู่ .....

โทรศัพท์ ..... โทรสาร .....

E-mail address.....

เฉพาะเจ้าหน้าที่ฝ่ายอำนวยการ			
	Acute Serum	Convalescent	
		1	2
Dengue RT-PCR			
Dengue Real Time RT-PCR			
D-IgM			
D-IgG			
JE-IgM			
Chik RT-PCR			
Chik-IgM P/N ratio			
Interpretation			
Date			

วิธีการเก็บและการส่งตัวอย่างตรวจไข้เลือดออก ไข้เดงกีและโรคไข้ซิกนุงุนยา

1. ตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับตรวจโรคไข้เลือดออก และไข้เดงกี

1.1 การตรวจหาแอนติบอดี

-เจาะเลือดครั้งที่หนึ่ง ในวันที่ผู้ป่วยเข้ารับการรักษา

-เจาะเลือดครั้งที่สอง ห่างจากวันเริ่มมีไข้ 10-17 วัน หรือในวันที่ผู้ป่วยออกจากโรงพยาบาล กรณีที่เจาะเลือดครั้งที่ 2 ห่างจากวันเริ่มมีไข้ น้อยกว่า 10 วัน ให้นำผู้ป่วยมาเจาะเลือดครั้งที่ 3 ห่างจากวันเริ่มมีไข้ 10-17 วัน

1.2 การตรวจหาสารพันธุกรรม เจาะเลือดในระยะมีไข้ห่างจากวันเริ่มเป็นไข้ไม่เกิน 5 วัน

2. ตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับตรวจโรคไข้ซิกนุงุนยา

2.1 การตรวจหาแอนติบอดี

เจาะเลือดครั้งที่หนึ่ง ในวันที่ผู้ป่วยเข้ารับการรักษา

เจาะเลือดครั้งที่สอง ห่างจากวันเริ่มมีไข้ 14-21 วัน หรือในวันที่ผู้ป่วยออกจากโรงพยาบาล กรณีที่ตัวอย่างที่ 2 ห่างจากวัน เริ่มมีไข้ ไม่ถึง 14 วัน ให้นำผู้ป่วยมาเจาะเลือดครั้งที่ 3 อีกครั้ง โดยห่างจากวันเริ่มมีไข้ 14-21 วัน

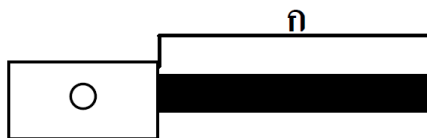
2.2 การตรวจหาสารพันธุกรรม เจาะเลือดในระยะมีไข้ห่างจากวันเริ่มเป็นไข้ไม่เกิน 5 วัน

3. วิธีการเก็บน้ำเหลืองจากหลอดเลือดดำ

เจาะเลือดจากหลอดเลือดดำโดยวิธีการปลอดเชื้อ ประมาณ 3-5 มล. ใส่หลอดแก้วที่ปลอดเชื้อปั่นแยกเฉพาะ น้ำเหลืองใส่ในหลอดที่ปลอดเชื้อ หลังจากนั้นปิดจุกและพันด้วยพาราฟิล์มหรือเทปให้แน่น ปิดฉลากเขียนชื่อนามสกุลผู้ป่วย วันที่เจาะเก็บเลือด และระบุการตรวจที่ต้องการ เก็บตัวอย่างน้ำเหลืองไว้ในช่องแช่แข็งของตู้เย็น จนกว่าจะส่งได้ที่

4. วิธีการเก็บตัวอย่างโดยใช้กระดาษซับเลือดมาตรฐาน

เจาะเลือดจากปลายนิ้วแตะเลือดบนกระดาษซับเลือดส่วน ก. หรือถ้าเจาะเลือดเพื่อการอื่นอยู่แล้วก็หยดเลือดลงบนกระดาษส่วน ก. ให้เลือดซึมจนชุ่มทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ทิ้งไว้ให้แห้งที่อุณหภูมิห้อง

กระดาษที่ซับเลือดแล้วอย่าให้ถูกแดด หรือเก็บในที่ร้อน และห้ามเก็บไว้นานเกิน 1 เดือน

5. วิธีการนำส่งตัวอย่าง

1) ตัวอย่างน้ำเหลือง นำหลอดตัวอย่างใส่ถุงพลาสติกแยกเป็นรายๆ รัดยางให้แน่น แช่ในกระติกน้ำแข็ง ส่งพร้อมแบบส่งตัวอย่างนำไปส่งที่สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข

2) ตัวอย่างที่เก็บโดยใช้กระดาษซับเลือดมาตรฐาน กลัดติดกับใบประวัติ ส่งไปที่สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข

หมายเหตุ: ในการส่งตรวจเพื่อหาเชื้อไวรัสซิกา ให้ใช้แบบส่งตัวอย่างเดียวกับตรวจโรคไข้เลือดออก แต่ให้ระบุรายการที่ส่งตรวจจากโรคไข้เลือดออก เป็นโรคติดเชื้อไวรัสซิกา และเลือกวิธี Real Time RT-PCR จำแนกซีโรไทยป์

